

Sairauspoissaolomäärien kehitys julkisella alalla

Kela-korvattujen sairauspoissaolojen diagnoosien
esiintyvyys ikä- ja ammattiryhmittäin
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet

Petra Sohlman

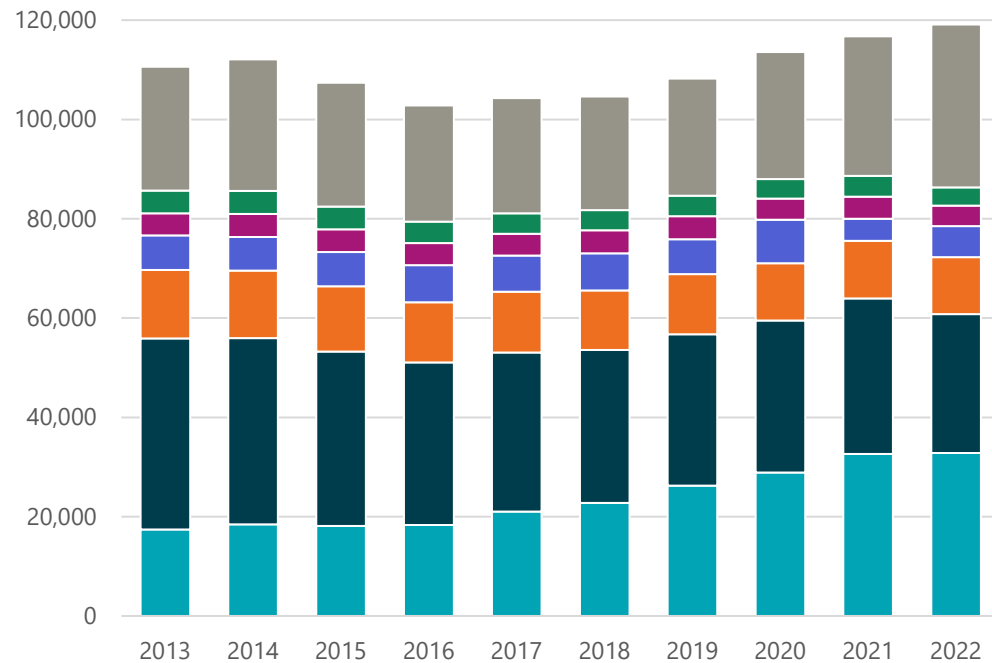
Sairauspoissaolomäärien kehitys julkisella alalla

- Raportissa on esitetty Kelan korvaamat, vähintään 10 päivää tai pidempään kestäneet sairauspoissaolot* kunta-alan ja valtion vakuutetuilla vuosina 2013–2022.
- Tarkastelussa keskitytään tuomaan esille
  - jo ennen koronapandemiaa alkaneita kehityskulkuja sekä
  - sen aikana tapahtuneita muutoksia sairastamisen yleisyydessä.
- Sairauspoissaolot on huomioitu tarkasteluissa ensisijaisen diagnoosin mukaan.
- Ikä- ja ammattiryhmien välinen vertailu on julkisen sektorin laajassa kokonaisuudessa tärkeää.
- Lisäksi Kestävää työelämää -hankkeen pilottiammattiryhmät on nostettu erityisesti esille joissakin vertailuissa.

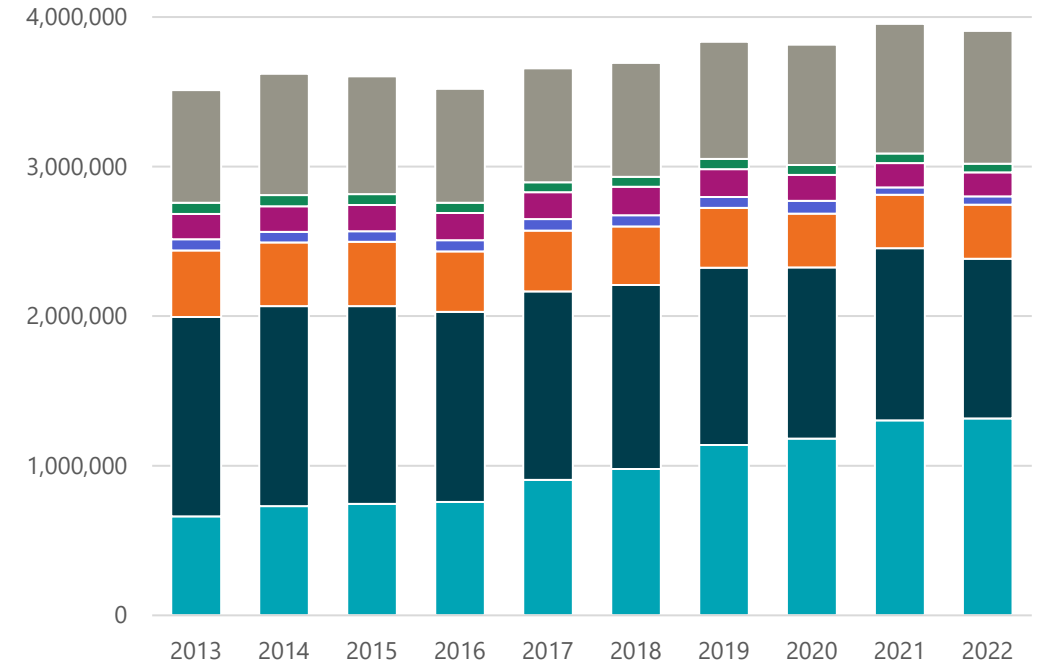
Kela-korvattujen sairauspäivärahojen jakautuminen sairauspäryhmän mukaan 2013–2022

Sairastaneet henkilöt ja korvatut sairauspäivät, kunta-alan ja valtion vakuutetut

Sairastaneita henkilöitä*

Kela-korvattuja sairauspäiviä

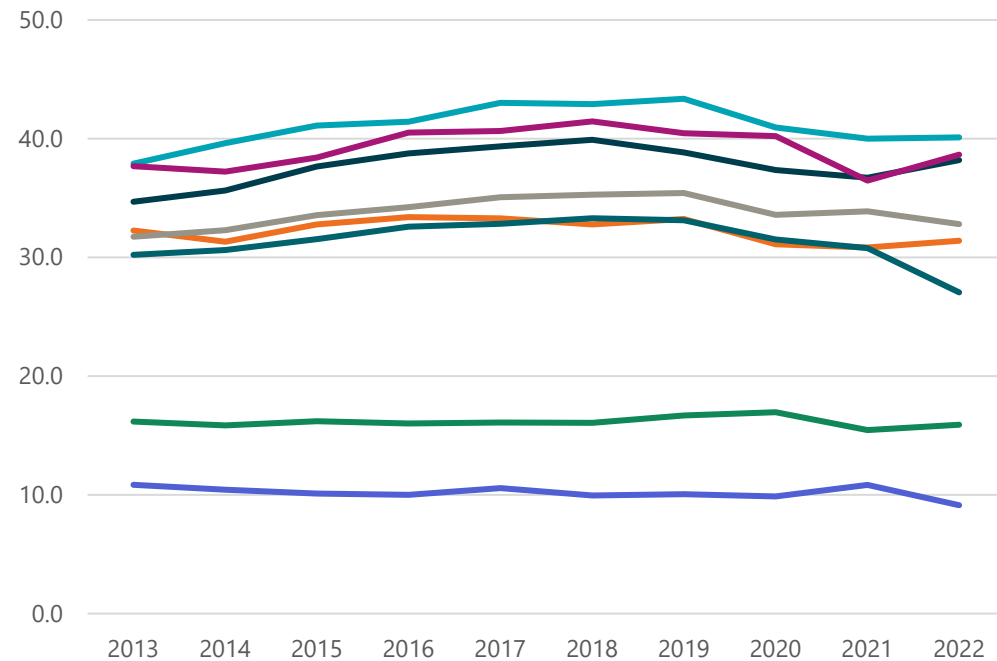
- Mielenterveyden häiriöt
- Tuki- ja liikuntaelinsairaudet
- Vammat, myrkytykset yms.
- Hengityselinten sairaudet
- Hermoston sairaudet
- Ruansulatuselinten sairaudet
- Muut yhteensä

* Henkilö voi esiintyä aineistossa useammin kuin kerran, jos sairauspoissaolojaksoja on ollut vuoden aikana ensisijaisilla diagnooseilla useasta eri sairauspäryhmästä.

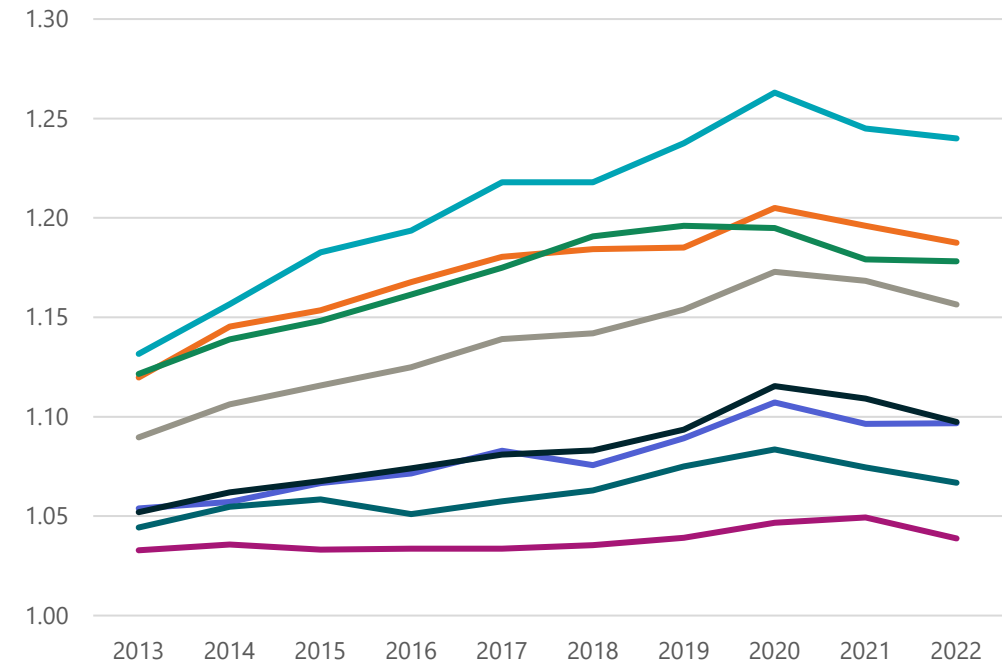
Kela-korvattujen sairauspäivärahojen jakautuminen sairauspäryhmän mukaan 2013–2022

Sairausjaksojen ja sairauspäivien määrät sairastanutta henkilöä kohti

Korvattuja sairauspäiviä / sairastanut henkilö*

Korvattuja sairausjaksoja / sairastanut henkilö

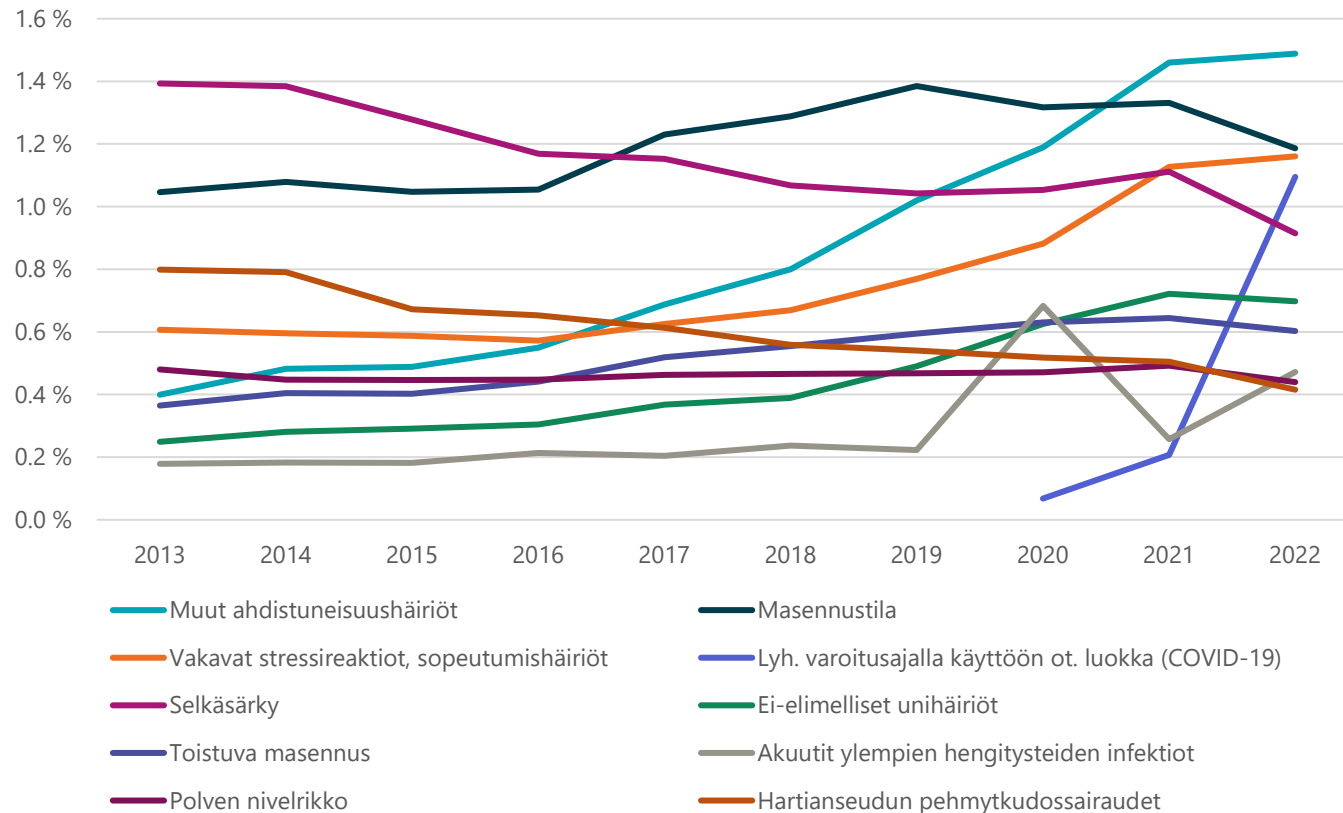

Mielenterveyden häiriöt Tuki- ja liikuntaelinsairaudet Vammat, myrkytykset yms. Hengityselinten sairaudet
Hermoston sairaudet Ruuansulatuselinten sairaudet Muut yhteensä Kaikki yhteensä

Kela-korvatut sairauspoissaolot, 10 yleisintä diagnoosia

Sairauspoissaolojen esiintyvyys
(sairastaneita henkilöitä / kunta-alan ja valtion vakuutetut)

10 yleisintä diagnoosia, esiintyvyys (sairastaneita / vakuutetut)

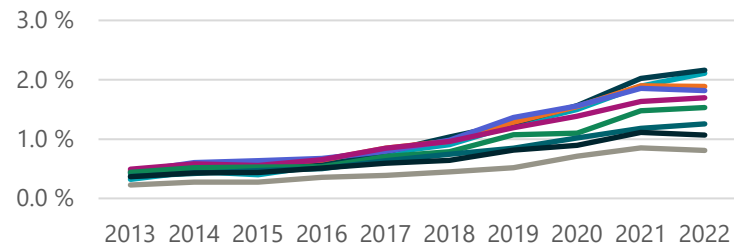

20 yleisintä diagnoosia	Esiintyvyyden muutos 10 v.
Muut ahdistuneisuushäiriöt	273 %
Masennustila	14 %
Vakavat stressireaktiot, sopeutumishäiriöt	92 %
Selkäsärky	-34 %
Ei-elimelliset uinhäiriöt	180 %
Toistuva masennus	65 %
Akuutit ylempien hengitysteiden infektiot	164 %
Polven nivelrikko	-8 %
Hartianseudun pehmytkudossairaudet	-48 %
Yläraajan yhden hermon sairaudet	-15 %
Muut pehmytkudossairaudet	70 %
Muut nikamavälilevyjen sairaudet	-44 %
Muut nivelsairaudet	6 %
Polven luxatio/distors/distens	-30 %
Kyynärvarren murtuma	8 %
Muut entesopatiat	-41 %
Lonkan nivelrikko	18 %
Polven ja/tai säären murtuma	-9 %
Polven sisäiset viat	-62 %
Muut selkäsairaudet	-49 %

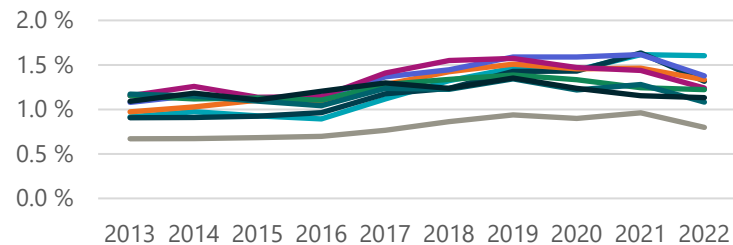
Yleisimmät mielenterveys- ja tules-diagnoosit, esiintyvyys 2013–2022 ikäryhmittäin

Kela-korvatut sairauspoissaolot, kunta-alan ja valtion vakuutetut, prosenttia

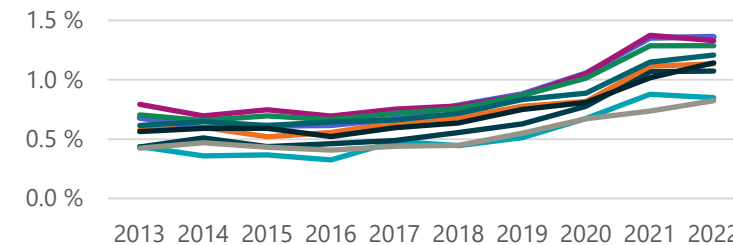
Muu ahdistuneisuushäiriö

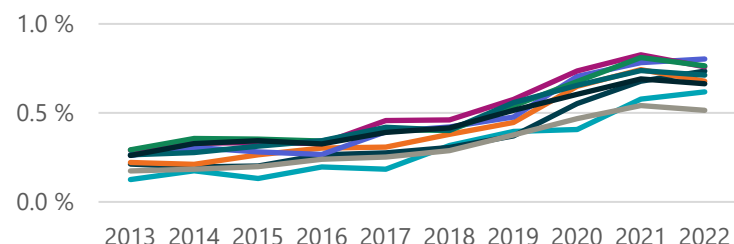
Masennustila

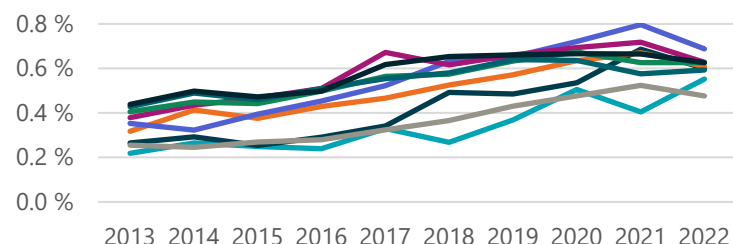
Vakavat stressireaktiot, sopeutumishäiriöt

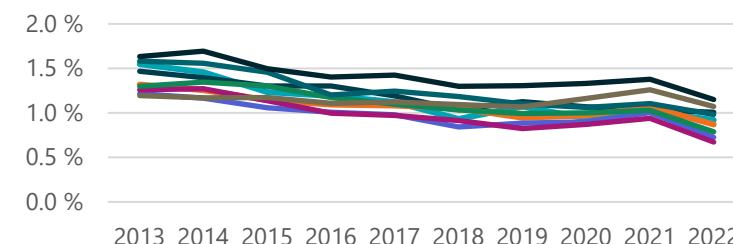
Ei-elimelliset unihäiriöt

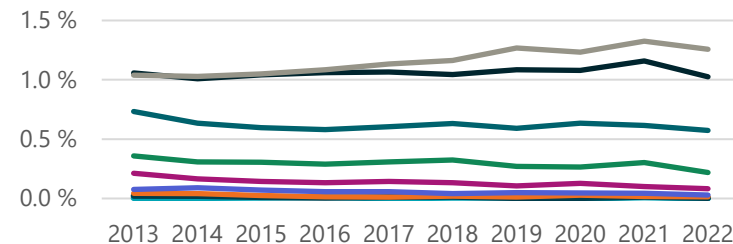
Toistuva masennus

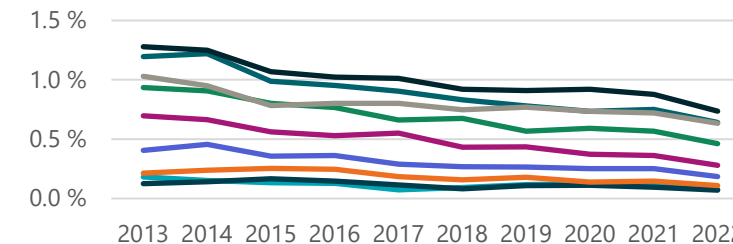
Selkäsärky

Polven nivelrikko

Hartianseudun pehmytkudossairaudet

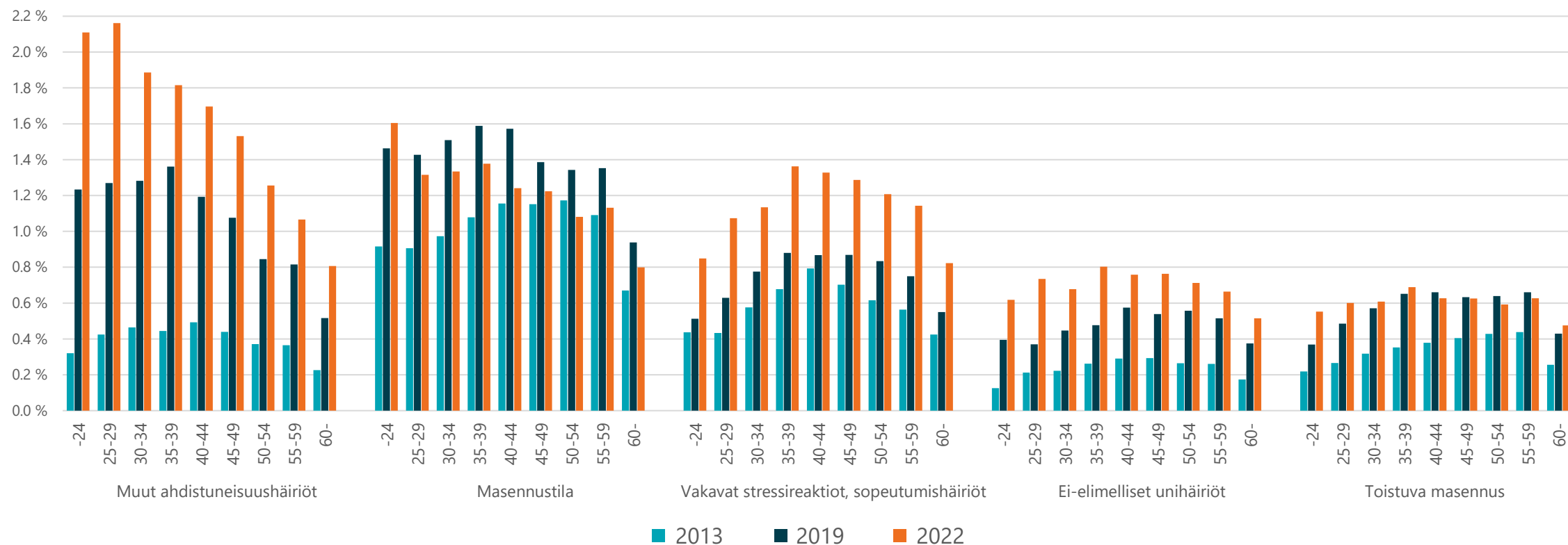

- 24
- 25–29
- 30–34
- 35–39
- 40–44
- 45–49
- 50–54
- 55–59
- 60–64

Yleisimmät mielenterveysdiagnoosit, esiintyvyys 2013, 2019 ja 2022

Kela-korvatut sairauspoissaolot kunta-alan ja valtion vakuutetuilla

Esiintyvyys ikäryhmittäin yleisimmissä mielenterveysdiagnooseissa, vuodet 2013, 2019 (ennen koronapandemiaa) ja 2022

Kela-korvattujen sairauspoissaolojen määrän ja yleisyyden kehitys 2013–2022

- Vuonna 2022 vähintään 10 päivää kestäneitä sairauspoissaolojaksoja oli noin 95 000 julkisen sektorin työntekijällä, mikä on noin 16 % vakuutetuista. Kela-korvattujen sairauspoissaolojen yleisyys on kasvanut 10 vuodessa ainoastaan puoli prosenttiyksikköä.
- Mielen terveyshäiriöt ovat ohittaneet yleisyydessä tule-sairaudet: mielen terveyspoissaolot ovat lisääntyneet ja tules-poissaolot vähentyneet. Vuonna 2022 mielen terveyden häiriöiden perusteella yli 9 päivän sairauslomilla oli 33 000 julkisen sektorin työntekijää (5,4 % vakuutetuista) ja tule-sairauksien perusteella 28 000 (4,6 %). Vuonna 2013 luvut olivat 2,9 % (mt-häiriöt) ja 6,3 % (tules).
- Ahdistuneisuushäiriöt, vakavat stressireaktiot ja unihäiriöt ovat yleistyneet valtavasti kaikissa ikäryhmissä. Mielialahäiriöiden yleisyyden nousu on maltillisempi ja keskittynyt nuorempiin ikäryhmiin.
- Ahdistuneisuushäiriöiden yleisyyden kasvu on alkanut jo ennen koronapandemiaa: vuonna 2013 vähintään 10 päivän sairauspoissaoloja oli 0,4 %:lla vakuutetuista, vuonna 2019 luku oli 1,0 % ja vuonna 2022 1,5 %. Ahdistuneisuushäiriön osuus kaikista diagnooseista oli vuonna 2013 noin 2,2 % ja vuonna 2022 jo 7,6 %.

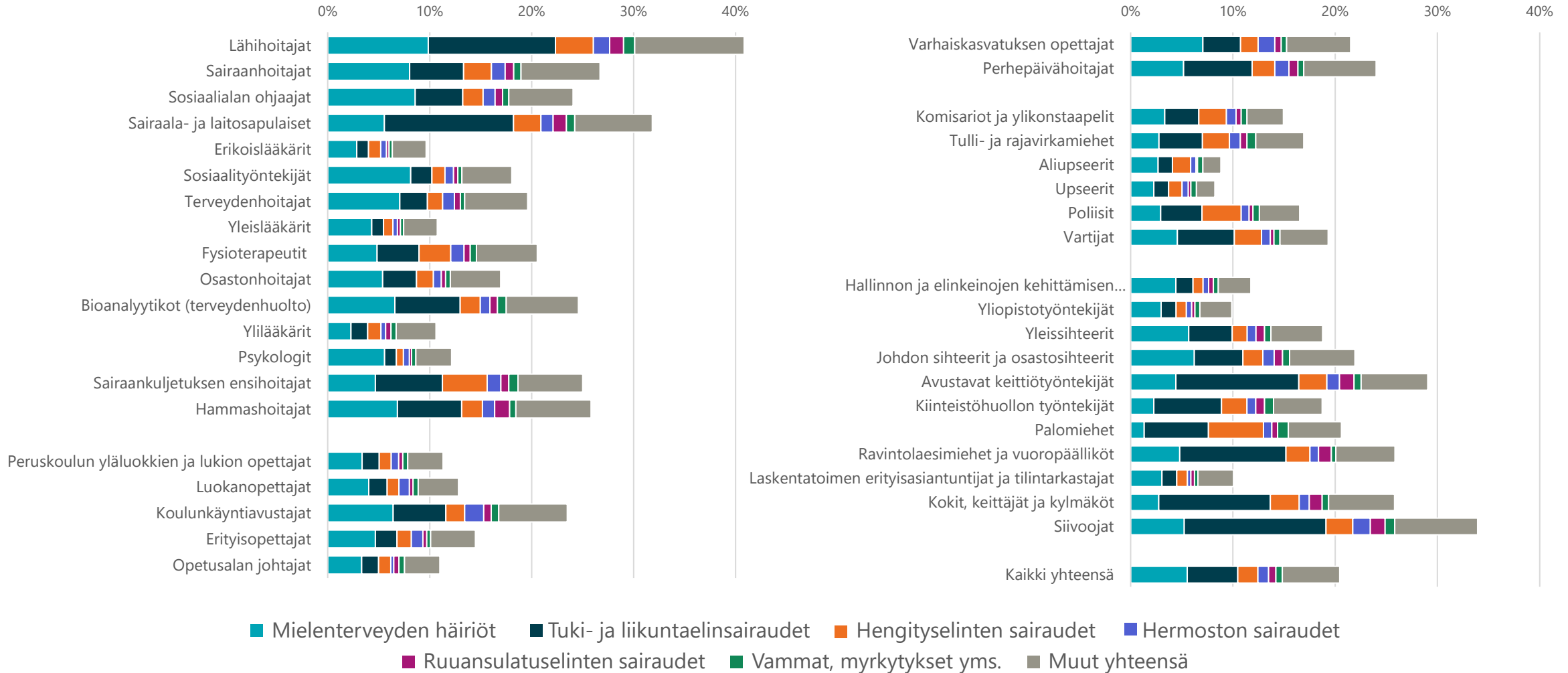

Kela-korvattujen sairauspoissaolojen määrän ja yleisyyden kehitys 2013-2022

- Sairauspäivien määrässä mitattuna masennusperusteisia sairauspoissaoloja on edelleen eniten, koska nämä jaksot ovat muita mielenterveysperusteisia sairausjaksoja pidempiä: ahdistusdiagnoosilla myönnetyn sairausloman pituus oli keskimäärin 39 päivää, kun masennuksesta ja toistuvasta masennuksesta kärsineiden keskimääräiset sairauspoissaolojen kestot olivat 49 ja 58 päivää.
- Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat selvästi vähentyneet Kela-korvattujen poissaolojen näkökulmasta: esimerkiksi selkäsäryn yleisyys on kymmenessä vuodessa vähentynyt kolmanneksella ja hartianseudun pehmytkudossairauksien yleisyys puolittunut.
- Koronapandemian vaikutus muilla kuin koronadiagnoosilla sairastamiseen on vielä epäselvä. Pandemia ja sen yhteydessä toteutuneet muutokset työelämään ovat saattaneet vaikuttaa jo aiemmin alkaneisiin trendeihin tavalla tai toisella.

Kela-korvattujen sairauspoissaolojen esiintyvyys* vuonna 2022

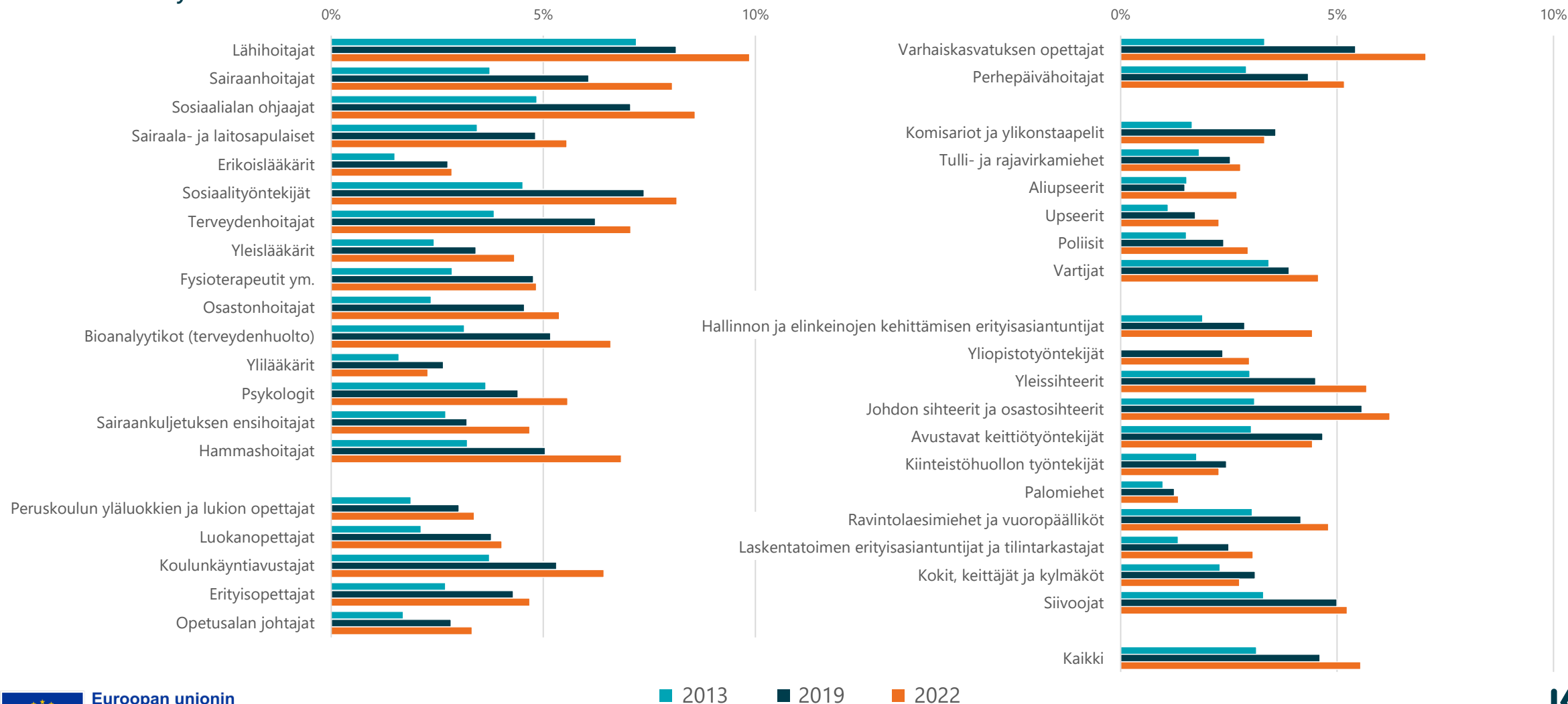
julkisen alan sote-, opetus-, varhaiskasvatus- ja turvallisuusalan sekä muiden tehtävien suurimmissa ammattiryhmissä

Kela-korvattujen sairauspoissaolojen esiintyvyys* 2013, 2019 ja 2022

julkisen alan sote-, opetus-, varhaiskasvatus- ja turvallisuusalan sekä muiden tehtävien suurimmissa ammattiryhmissä

Mielenterveyden häiriöt

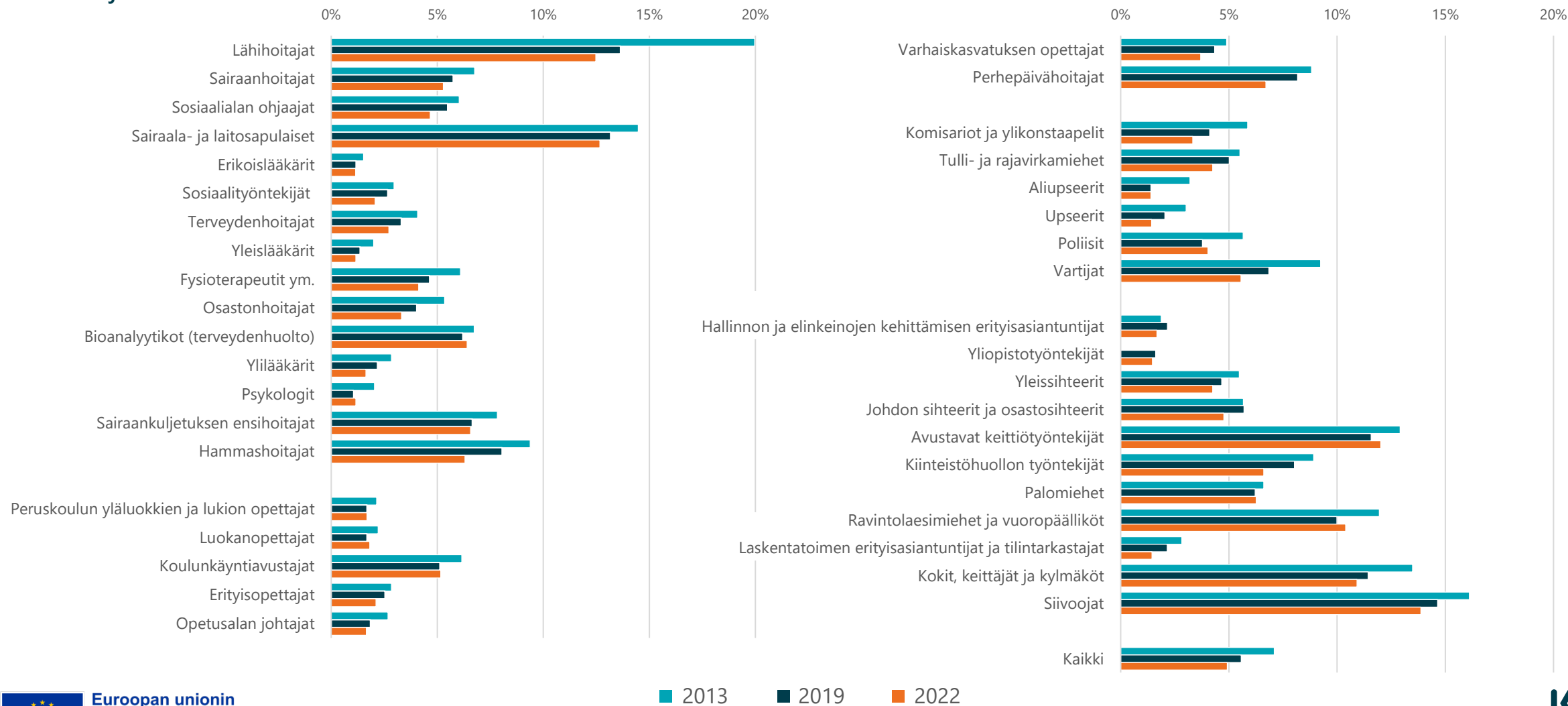
* Sairastaneita henkilöitä vakuutettujen määrää kohti

Lähde: Sairauspoissaolomäärien kehitys julkisella alalla (2024)

Kela-korvattujen sairauspoissaolojen esiintyvyys* 2013, 2019 ja 2022

julkisen alan sote-, opetus-, varhaiskasvatus- ja turvallisuusalan sekä muiden tehtävien suurimmissa ammattiryhmissä

Tuki- ja liikuntaelinsairaudet

Kela-korvattujen sairauspoissaolojen esiintyvyys vuonna 2022

Julkisen alan sote-, opetus- varhaiskasvatus- ja turvallisuusalan sekä muiden tehtävien suurimmat ammattiryhmät, 10 yleisintä diagnoosia, sairastaneiden osuus vakuutetuista

Lähde: Sairauspoissaolomäärien kehitys julkisella alalla (2024)

Ammattiryhmä	Ahdistuneisuus-häiriöt	Masennustila	Stressireakt./sopeutumish.	COVID-19	Selkäsärky	Unihäiriöt	Toistuva masennus	Polven nivelrikko	Ylähengitysteiden äkilliset infektiot	Hartianeudun pehmytkudossair.
Lähihoitajat	2,53 %	2,37 %	2,07 %	2,30 %	2,58 %	1,23 %	1,13 %	1,28 %	0,71 %	1,23 %
Sairaanhoitajat	2,05 %	1,72 %	1,93 %	1,74 %	1,30 %	1,26 %	0,78 %	0,39 %	0,57 %	0,39 %
Sosiaalialan ohjaajat	2,56 %	1,88 %	1,63 %	1,41 %	0,93 %	1,21 %	0,97 %	0,43 %	0,54 %	0,36 %
Sairaala- ja laitosapulaiset	1,23 %	1,38 %	1,13 %	1,35 %	2,21 %	0,62 %	0,75 %	1,24 %	0,63 %	1,46 %
Erikoislääkärit	0,67 %	0,62 %	0,67 %	0,51 %	0,14 %	0,32 %	0,40 %	0,14 %	0,22 %	0,03 %
Sosiaalityöntekijät ym.	2,40 %	1,62 %	1,96 %	1,03 %	0,53 %	1,00 %	0,82 %	0,14 %	0,32 %	0,17 %
Terveydenhoitajat	2,17 %	1,52 %	1,27 %	1,14 %	0,62 %	0,97 %	0,94 %	0,25 %	0,62 %	0,19 %
Yleislääkärit	1,08 %	0,82 %	0,77 %	0,39 %	0,22 %	0,47 %	0,88 %	0,11 %	0,22 %	0,04 %
Fysioterapeutit ym.	1,33 %	1,17 %	1,14 %	1,33 %	0,86 %	0,60 %	0,43 %	0,38 %	0,74 %	0,31 %
Osastonhoitajat	1,31 %	0,90 %	1,61 %	0,98 %	0,65 %	1,31 %	0,18 %	0,38 %	0,25 %	0,20 %
Bioanalytiikot (terveydenhuolto)	1,55 %	1,60 %	1,39 %	1,28 %	1,15 %	0,85 %	0,75 %	0,40 %	0,43 %	0,75 %
Ylilääkärit	0,38 %	0,44 %	0,64 %	0,70 %	0,23 %	0,35 %	0,29 %	0,26 %	0,18 %	0,00 %
Psykologit	1,79 %	1,13 %	1,07 %	0,72 %	0,30 %	0,80 %	0,54 %	0,06 %	0,33 %	0,06 %
Sairaankuljetuksen ensihoitajat	1,08 %	1,12 %	1,05 %	1,39 %	1,52 %	0,87 %	0,31 %	0,37 %	0,71 %	0,56 %
Hammashoitajat	1,79 %	1,66 %	1,13 %	1,79 %	1,38 %	1,00 %	0,82 %	0,31 %	0,63 %	0,69 %
Peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat	0,93 %	0,70 %	0,73 %	0,58 %	0,26 %	0,42 %	0,45 %	0,22 %	0,31 %	0,09 %
Luokanopettajat	1,27 %	0,75 %	1,00 %	0,94 %	0,29 %	0,43 %	0,40 %	0,26 %	0,46 %	0,07 %
Koulunkäyntiavustajat	1,76 %	1,43 %	1,47 %	1,88 %	1,16 %	0,65 %	0,72 %	0,44 %	0,90 %	0,36 %
Erityisopettajat	1,49 %	0,73 %	1,15 %	1,03 %	0,34 %	0,63 %	0,46 %	0,34 %	0,51 %	0,22 %
Opetusalan johtajat	0,96 %	0,56 %	0,93 %	0,53 %	0,27 %	0,60 %	0,20 %	0,13 %	0,20 %	0,10 %
Lastenhoitajat	1,99 %	1,54 %	1,60 %	1,77 %	1,34 %	0,78 %	0,77 %	0,64 %	0,88 %	0,56 %
Varhaiskasvatuksen opettajat	2,12 %	1,48 %	1,70 %	1,45 %	0,78 %	0,83 %	0,71 %	0,36 %	0,76 %	0,18 %
Perhepäivähoitajat	1,36 %	1,12 %	1,45 %	1,75 %	1,24 %	0,60 %	0,51 %	0,67 %	0,63 %	0,79 %
Komisariat ja ylikonstaapelit	1,19 %	0,79 %	0,67 %	0,94 %	0,72 %	0,22 %	0,34 %	0,47 %	0,38 %	0,27 %
Tulli- ja rajavirkamiehet	1,00 %	0,53 %	0,48 %	1,14 %	0,95 %	0,48 %	0,24 %	0,29 %	0,63 %	0,34 %
Aliupseerit	0,78 %	0,86 %	0,40 %	0,43 %	0,27 %	0,32 %	0,16 %	0,05 %	0,32 %	0,08 %
Upseerit	0,46 %	0,62 %	0,41 %	0,46 %	0,32 %	0,57 %	0,11 %	0,16 %	0,35 %	0,05 %
Poliisit	0,84 %	0,44 %	0,84 %	1,17 %	1,01 %	0,44 %	0,11 %	0,19 %	0,33 %	0,22 %
Vartijat	1,36 %	1,04 %	0,86 %	1,27 %	1,40 %	0,81 %	0,32 %	0,68 %	0,41 %	0,63 %
Hallinnon ja elinkeinojen kehitt. erityisasiantuntijat	1,44 %	0,89 %	0,81 %	0,48 %	0,30 %	0,54 %	0,51 %	0,12 %	0,20 %	0,11 %
Yliopistotyöntekijät	0,93 %	0,49 %	0,67 %	0,41 %	0,19 %	0,33 %	0,40 %	0,21 %	0,28 %	0,07 %
Yleissihteerit	1,46 %	1,18 %	1,18 %	0,69 %	0,63 %	0,75 %	0,83 %	0,52 %	0,35 %	0,24 %
Johdon sihteerit ja osastosihteerit	1,58 %	1,35 %	1,34 %	1,09 %	0,92 %	0,72 %	0,80 %	0,44 %	0,53 %	0,40 %
Avustavat keittiötyöntekijät	1,12 %	0,96 %	1,08 %	1,13 %	1,73 %	0,39 %	0,50 %	1,24 %	0,59 %	1,56 %
Kiinteistöhuollon työntekijät	0,60 %	0,52 %	0,35 %	0,54 %	1,19 %	0,21 %	0,22 %	0,83 %	0,33 %	0,60 %
Palomiehet	0,28 %	0,35 %	0,35 %	1,76 %	1,31 %	0,23 %	0,05 %	0,55 %	0,43 %	0,73 %
Ravintolaesimiehet ja vuoropäälliköt	1,57 %	1,05 %	0,95 %	1,02 %	1,51 %	0,77 %	0,28 %	1,05 %	0,46 %	1,32 %
Laskentatoimen erityisasiantuntijat	0,95 %	0,62 %	0,53 %	0,30 %	0,03 %	0,49 %	0,36 %	0,13 %	0,13 %	0,33 %
Kokit, keittäjät ja kylmäköt	0,60 %	0,73 %	0,76 %	0,86 %	1,46 %	0,13 %	0,30 %	1,22 %	0,36 %	0,96 %
Siivoojat	1,09 %	1,16 %	1,24 %	1,34 %	2,65 %	0,69 %	0,54 %	0,98 %	0,84 %	1,82 %
Kaikki yhteensä	1,51 %	1,22 %	1,20 %	1,13 %	0,96 %	0,71 %	0,62 %	0,49 %	0,48 %	0,44 %

Ahdistushäiriön esiintyvyys vuonna 2022

Julkisen alan sote-, opetus- varhaiskasvatus- ja turvallisuusalan sekä muiden tehtävien suurimmat ammattiryhmät, Kela-korvatut sairauspäivät, sairastaneiden osuus vakuutetuista

Lähde: Sairauspoissaolomäärien kehitys julkisella alalla (2024)

Ammattiluokka	-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-	Kaikki
Asentajat, koneasentajat ja huoltotyöntekijät										0,55 %
Asiakaspalvelutyö		2,83 %	1,42 %	1,79 %	2,23 %	2,44 %	1,81 %	1,84 %		1,73 %
Hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen sekä talous- ja lakiasioiden		2,03 %	2,06 %	1,72 %	1,49 %	1,33 %	1,32 %	0,86 %	0,84 %	1,40 %
Hallinto- ja talousjohtajat, julkishallinnon johtajat				1,10 %	1,00 %	0,96 %	0,59 %	0,52 %	0,67 %	0,78 %
Henkilökohtaiset avustajat	2,55 %	2,67 %	4,07 %	1,65 %		2,30 %	3,40 %		1,37 %	2,16 %
Hoitoala	2,86 %	2,82 %	2,35 %	2,37 %	2,43 %	1,99 %	1,71 %	2,00 %	1,24 %	2,16 %
Kiinteistönhuolto			1,93 %	1,44 %	1,50 %		1,22 %	0,34 %		0,75 %
Kirjasto- museo- ja arkistotyöntekijät		2,23 %	1,92 %	2,49 %	1,84 %	2,40 %	0,77 %	0,85 %	1,24 %	1,54 %
Kotityöpalvelutyöntekijät ja avustajat							2,82 %		1,38 %	1,73 %
Koulunkäyntiavustajat	2,37 %	2,80 %	2,12 %	2,27 %	1,28 %	1,42 %	1,69 %	1,53 %	0,88 %	1,76 %
Kulttuuri, taide ja urheilu		1,76 %	1,09 %		1,43 %	1,04 %		1,22 %		1,02 %
Lääkärit		0,64 %	0,72 %	0,95 %	0,73 %	1,08 %	0,74 %	0,59 %	0,28 %	0,72 %
Liikenne, kuljetus ja rahtityöntekijät		1,91 %	1,84 %	1,38 %	1,53 %	0,78 %	0,85 %	0,42 %		1,03 %
Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat		0,99 %	0,91 %	0,96 %	0,83 %	1,02 %	0,41 %	0,65 %	0,48 %	0,76 %
Maatalouslomittajat										0,83 %
Metsä- ja maatalous- ja puutarhatyöntekijät										1,02 %
Opetusala	0,87 %	1,24 %	1,17 %	1,15 %	1,33 %	1,26 %	0,91 %	0,90 %	0,79 %	1,08 %
Palomiehet										0,28 %
Poliisit			0,91 %	1,15 %	0,91 %	1,41 %	1,31 %	1,33 %		1,03 %
Rakennus- ja maarakennustyöntekijät		3,01 %					0,72 %	0,59 %	0,57 %	0,71 %
Sairaala- ja hoitoapulaiset	2,69 %	2,86 %	1,96 %	2,18 %	1,38 %	1,07 %	1,08 %	0,79 %	0,64 %	1,23 %
Sihteerit, assistentit	1,05 %	2,34 %	1,95 %	1,94 %	2,11 %	1,54 %	1,97 %	1,14 %	0,91 %	1,52 %
Siivous- ja keittiötyöntekijät	2,17 %	1,25 %	2,19 %	1,10 %	1,64 %	1,37 %	0,82 %	0,78 %	0,75 %	1,12 %
Sosiaalialan asiantuntijat ja sosiaalityöntekijät	3,40 %	3,85 %	1,91 %	2,90 %	2,54 %	2,47 %	1,71 %	1,99 %	0,75 %	2,19 %
Sosiaalialan hoitajat ja ohjaajat	2,37 %	3,22 %	2,86 %	2,80 %	2,45 %	2,54 %	1,70 %	1,49 %	1,31 %	2,32 %
Sotilaat ja rajavirkamiehet	0,50 %	0,69 %	1,03 %	0,70 %	0,93 %	0,60 %	0,39 %	1,59 %		0,74 %
Salous-, hallinto- ja lakialojen asiantuntijat	1,95 %	1,72 %	1,62 %	1,17 %	1,53 %	1,55 %	1,29 %	1,11 %	1,31 %	1,38 %
Terapeutit, tekniset ja muut terveysalan työntekijät	1,90 %	2,23 %	1,30 %	1,57 %	2,01 %	2,16 %	1,15 %	0,69 %	0,73 %	1,46 %
Valmistustyöntekijät, tekniikan muut työt		0,86 %	1,21 %	1,53 %	1,13 %	1,15 %	1,33 %	0,43 %		0,96 %
Varhaiskasvatusala	2,16 %	2,43 %	2,67 %	2,62 %	2,13 %	1,87 %	1,58 %	1,57 %	1,08 %	1,97 %
Vartiointityöntekijät				3,33 %						1,28 %
Yliopistotyöntekijät, tutkimustyöntekijät		2,66 %			1,23 %	1,19 %	0,86 %	0,89 %	0,48 %	0,95 %
Kaikki yhteensä	2,11 %	2,16 %	1,89 %	1,81 %	1,70 %	1,53 %	1,26 %	1,18 %	0,87 %	1,51 %

Ikä- ja ammattiryhmittäinen esiintyvyys

Mielenterveyden häiriöt ja tule-sairaudet

- Mielenterveys- ja tules-perusteisten poissaolojen esiintyvyys vaihtelee ammattiryhmittäin suuresti. Ylipäätään hoitoalalla ja sosiaalialan ammateissa sairastetaan Kelan päivärahoilla selvästi enemmän kuin esimerkiksi opetuslalla tai turvallisuuslalla. Tule-sairaudet ovat keskittyneet voimakkaammin tiettyihin ammatti- ja ikäryhmiin, kun taas mielenterveyshäiriöt ovat tasaisemmin jakautuneet.
- Mielenterveysperusteiset, vähintään 10 päivän poissaolot ovat yleisimpiä lähihoitajilla, sosiaalialan ohjaajilla ja sosiaalityöntekijöillä, sairaanhoitajilla ja varhaiskasvatuksen opettajilla.
- Tules-perusteiset vähintään 10 päivän pituiset sairauspoissaolot taas ovat yleisimpiä siivoojilla, sairaala- ja laitospulaisilla, avustavilla keittiötyöntekijöillä ja lähihoitajilla.
- Mielenterveyden häiriöt ovat yleistyneet kaikissa ammattiryhmissä, kymmenen viime vuoden aikana eniten hallinnon ja elinkeinojen erityisasiantuntijoilla, tilintarkastajilla ja laskentatoimen asiantuntijoilla, joilla yleisyys on ollut keskimääräistä vähäisempää.
- Tule-sairauksien esiintyvyys on myös vähentynyt kaikissa ammattiryhmissä. Eniten se on kymmenen viime vuoden aikana vähentynyt upseereilla ja aliupseereilla sekä psykologeilla ja lääkäreillä.
- Ammattiryhmien väliset erot säilyvät myös ikäryhmittäin tarkastellessa.

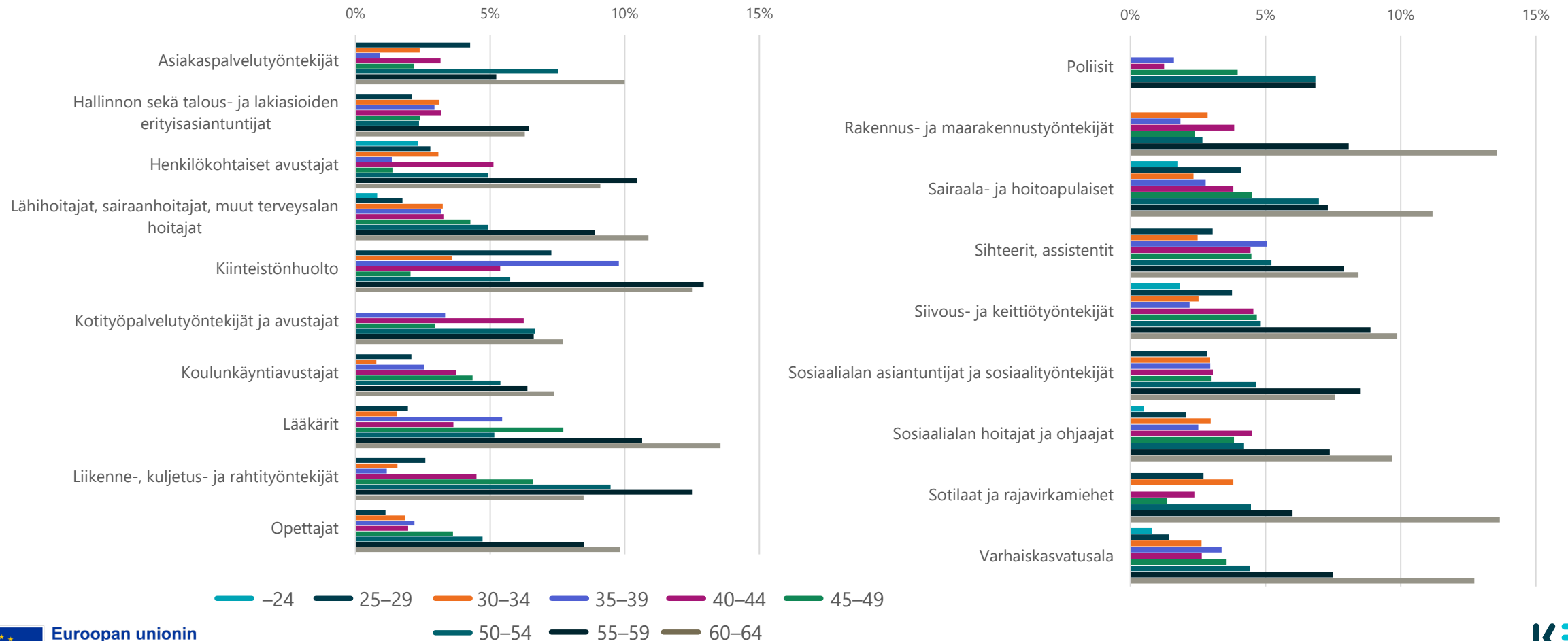
Ahdistuneisuushäiriö ja muut mielenterveyden häiriöt

- Kymmenen vuoden aikana yleisimmäksi vähintään 10 päivän sairauspoissaolojen diagnoosiksi noussut ahdistushäiriö on yleisin nuorimmilla työntekijöillä. Yleisyys vähenee ikäryhmän myötä.
- Ahdistuneisuushäiriö on yleisin sosiaalialan ohjaajilla ja lähihoitajilla, sosiaalityöntekijöillä, henkilökohtaisilla avustajilla, varhaiskasvatuksen opettajilla ja terveydenhoitajilla. Harvinaisin häiriö on palomiehillä, upseereilla ja aliupseereilla, lääkäreillä, kiinteistöhuollon työntekijöillä ja keittiötyöntekijöillä.
- Muiden mielenterveyden häiriöiden esiintyvyyden erot ammattiryhmien välillä noudattelevat pitkälle ahdistuneisuushäiriötä, mutta ikäjakaumat ovat tasaisempia.
- Masennustilan yleisyys vähenee ikäryhmän myötä, mutta toistuvan masennuksen esiintyvyyden ikäjakauma on melko tasainen. Vakavia stressireaktioita esiintyy eniten keski-ikäisillä ja unihäiriötä melko lailla saman verran kaikissa ikäryhmissä.
- Kun tarkastellaan mielenterveyden häiriön perusteella sairastaneiden aiempaa sairaushistoriaa, ei ensisijaisten diagnoosien joukosta näyttäisi suuremmin löytyvän esimerkiksi tule-taustaa. Diagnoosien vaihtuvuutta pitäisi kuitenkin tarkastella tarkemmin ottaen huomioon henkilön kunkin hetken kaikki diagnoosit.

Kela-korvatut mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja työkyvyttömyyseläkkeet

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus sairastaneista 2019–2021

Mielenterveysperusteiselta sairauspäiväraha-kaudelta työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet 2019–2021

Kela-korvatut mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja työkyvyttömyyseläkkeet

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus sairastaneista 2019–2021

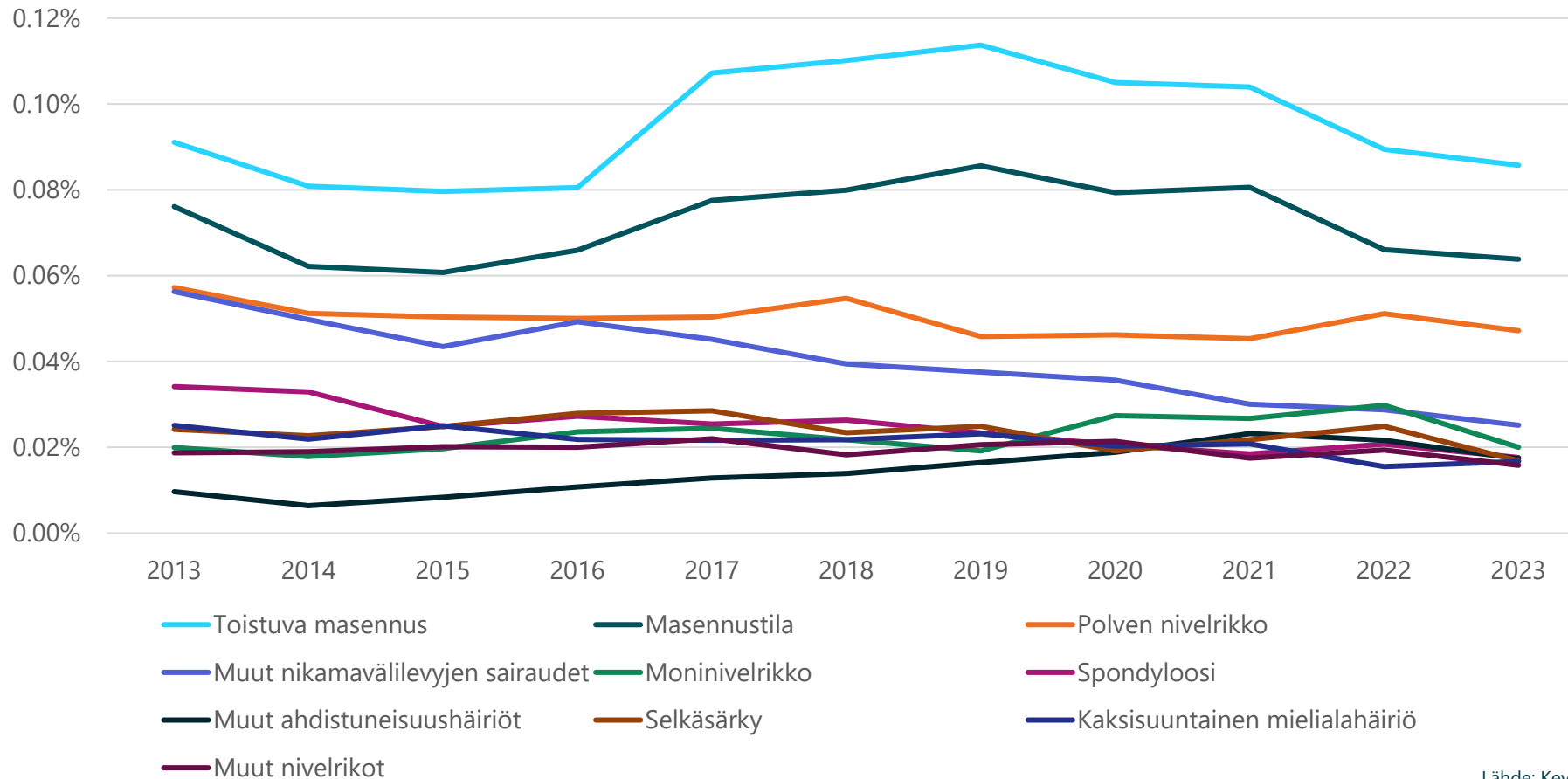
Viimeisen sairauspoissaolojakson ensimmäinen diagnoosi	Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet, keskimäärin
Kaikki	1,63 %
Masennustila	2,58 %
Toistuva masennus	4,17 %
Polven nivelrikko	3,66 %
Selkäsärky	1,14 %
Muut nikamavälilevyjen sairaudet	2,68 %
Hartianseudun pehmytkudossairaudet	1,51 %
Muut ahdistuneisuushäiriöt	0,98 %
Rintasyöpä	6,99 %
Kaksisuuntainen mielialahäiriö	3,74 %
Lonkan nivelrikko	2,51 %
Muut nivelrikot	3,52 %
Spondyloosi	5,57 %
Muut nikamasairaudet	5,28 %
Moninivelrikko	11,46 %
Aivoinfarkti	5,22 %

Viimeisen sairauspoissaolojakson ensimmäinen diagnoosi	Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet, keskimäärin
Yläraajan yhden hermon sairaudet	1,06 %
Vakavat stressireaktiot, sopeutumishäiriöt	0,72 %
Kaularangan välilevysairaudet	3,17 %
Multippeliskleroosi	8,14 %
Muut selkäsairaudet	1,83 %
Muut nivelsairaudet	1,28 %
Peukalon CMC-nivelrikko	6,07 %
Seropositivinen nivelreuma	4,21 %
Ei-elimellinen psykoottinen häiriö	1,78 %
Muut epämuotoisuutta aiheuttavat selkäsairaudet	4,82 %
Ei-elimelliset unihäiriöt	0,60 %
Muut entesopatiat	0,50 %
Muut pehmytkudossairaudet	1,34 %
Parkinsonin tauti	12,13 %
Hartian/olkavarren lihas-/jännevamma	1,05 %

Työkyvyttömyyseläkkeille siirtyneet 2013–2022

10 yleisintä diagnoosia, eläkkeelle siirtyneiden osuus kunta-alan ja valtion vakuutetuista

Työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuus, 10 yleisintä diagnoosia

Lähde: Keva

Työkyvyttömyyseläköityminen

- Vähintään 10 päivän sairauspoissaolojen yleisyys vaihtelee ammattiryhmien välillä enemmän kuin työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuus.
- Kelan korvaamalla mielenterveysperusteisilla sairauspäivärahoilla olleista toistuvaa masennusta ja kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavat joutuvat useimmiten työkyvyttömyyseläkkeelle, kun tarkastellaan yleisimpiä sairastaneiden diagnooseja.
- Ahdistuneisuushäiriö tai stressireaktiot ovat paljon harvemmin olleet ensisijainen diagnoosi juuri ennen työkyvyttömyyseläkettä.
- Mielenterveysperusteinen työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuus on vähentynyt julkisella alalla jo usean vuoden ajan.
- Esimerkiksi ahdistuneisuushäiriöt, unihäiriöt ja stressireaktiot eivät siis ole vieneet ihmisiä samoissa määrin eläkkeelle sairausmäärien jyrkästä kasvusta huolimatta. Ahdistuneisuushäiriön eläkealkavuus on noussut viimeisten 10 vuoden aikana, mutta työkyvyttömyyseläkkeiden kohdalla ahdistuneisuushäiriöön yhdistyy useimmiten masennus tai muu mielenterveyden häiriö.

Petra Sohlman
tilastoanalyttikko
p. 020 614 2851
[petra.sohlman\(at\)keva.fi](mailto:petra.sohlman@keva.fi)

Tutkimus on tuotettu osana Kestävää työelämää -hanketta (2022–2024).
Hanke on saanut valtionavustusta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä
rahoitettavasta Suomen kestävän kasvun ohjelmasta.

[Kestävää työelämää -hanke](#)